



Aan de informateur  
Tweede Kamer  
t.a.v. Bureau Voordvoering Kabinetsformatie  
Postbus 20018  
2500 EA Den Haag

Overleg Zeeuwse Overheden  
Kanaalweg 1  
4337 PA Middelburg  
088 2461700  
info@regiobureauzld.nl  
www.samenzeeland.nl

Middelburg, woensdag 12 mei 2021

Betreft: formatiebrief 'Van Zeeland, voor Nederland'

Geachte mevrouw Hamer,

De komende vier jaar staat Nederland voor grote opgaven. We moeten herstellen van de Coronapandemie, het klimaat verandert, er is vergrijzing en tegelijkertijd zoeken onze jongeren naar huizen. Voor onder andere deze opgaven biedt Zeeland oplossingen. De Zeeuwse overheden leveren graag hun bijdrage om samen uit de crisis te komen.

Graag brengen wij deze kansen onder uw aandacht met het bijgevoegde Zeeuwse aanbod, in aanvulling op het aanbod van IPO, VNG en Unie van Waterschappen. De geografische en demografische factoren, en de regionale omstandigheden van de Zeeuwse overheden vragen om maatwerk. Graag schetsen we waarom Zeeland als dynamische grensregio een geschikte plek is voor de transities.

#### **Klimaatopgave**

Uitdagingen als aanhoudende droogte en verzilting pakken we in Zeeland aan door in te zetten op de transitie naar duurzame landbouw- en visserij die bijdraagt aan klimaat- en biodiversiteitsdoelstellingen. Bij wet- en regelgeving is van belang dat dit bij de regionale context past. Het Zeeuws-Vlaamse industriecluster is de grootste waterstofgebruiker van Nederland (520 kT per jaar). Onze inzet op vergroening en elektrificatie van de industrie, met nodige steun van het Rijk, geeft dus een enorm vergroeningspotentieel.

#### **Bereikbaarheid**

We kunnen Europa verder ontsluiten door de aanleg van de railverbinding Gent-Terneuzen voor zowel voor goederen- als personenvervoer. Uiteraard kijkt Zeeland verder dan traditionele bereikbaarheidsoplossingen. Zeeland heeft door de eilandenstructuur kwetsbare verbindingen. Dat vraagt om regionaal maatwerk en de vorming van een living lab voor slimme mobiliteitsoplossingen. Daarbij kunnen de mogelijkheden van het transnationale havenbedrijf North Sea Ports beter benut worden. Om een eerlijk speelveld te scheppen is van belang dat de Westerscheldetunnel zo spoedig mogelijk tolvrij wordt. Dit is rechtvaardig voor de burger en levert maatschappelijke baten op die hoger zijn dan de kosten. In een specifieke brief over de Westerscheldetunnel gaan we hier specifieker op in.

### Leefbaarheid en zorg

In Zeeland werken we aan een hoogstaand aanbod van nicheopleidingen op de Zeeuws thema's voedsel, water en energie. Thema's van internationale allure. Het onderwijs staat onder druk door dalende leerlingaantallen en grote afstanden, wat vraagt om maatwerk voor de regio. Daarom rekenen we op passende bekostigingssystematiek voor het Zeeuwse onderwijs. Zeeland heeft als grensoverschrijdende cultuurregio een interessant en gevarieerd cultureel aanbod. Om ons aanbod betaalbaar, bereikbaar en gevarieerd te houden voor onze (jonge) inwoners vragen we het Rijk voldoende cultuur middelen voor Zeeland beschikbaar te stellen. Graag ziet Zeeland de relatie Rijk-regio geborgd in een vast basisvolume binnen de culturele basisinfrastructuur van het Rijk. Binnen de grensregio is de wisselwerking tussen de stedelijke voorzieningen van de stad Gent en de landschappelijke kwaliteiten van Zeeland een gouden combinatie. Tevens heeft Corona (nog) duidelijker gemaakt hoe belangrijk het is dat goede zorg dichtbij en op orde is. Ook met betrekking tot zorg heeft Zeeland behoefte aan regionaal maatwerk. Beter op elkaar letten, doen we ook door zorg bereikbaar te houden. Daarbij past een Gemeentefonds met adequate middelen voor Zeeland.

### Woonopgave

De woonopgave in Zeeland is wezenlijk anders dan in de Randstad: er is in Zeeland meer sprake van een kwalitatief dan een kwantitatief vraagstuk. De Zeeuwse uitdaging is om een herstructurerings-en verduurzamingsopgave te realiseren. Tegelijkertijd zou Zeeland daarmee een oplossing kunnen bieden voor de woningtekorten in de Randstad. Goede bereikbaarheid is daarbij randvoorwaardelijk. Een adequaat gemeentefonds is dat daarbij ook: de Zeeuwse gemeenten worden wegens de eilandstructuur en vergrijzing hard getroffen door de huidige financieringssystematiek. Hier moet rekening mee gehouden worden, daarom doet Zeeland een beroep op het nieuwe kabinet om voldoende financiële middelen ter beschikking te stellen.

De gezamenlijke Zeeuwse overheden staan met concrete plannen en energie klaar om een bijdrage te leveren aan de grote transitie binnen de nationale opgaven. Op 4 december 2020 zond Zeeland [een brief](#) waarin de provincie een regionaal bestuursakkoord met het nieuwe kabinet bepleit. Wij maken hier met een nieuw kabinet graag afspraken over. [Bijgevoegd](#) ons aanbod.

Met vriendelijke groet,

Han Polman

Commissaris van de Koning in Zeeland en Voorzitter Overleg Zeeuwse Overheden

